

❖ MYFYRDOD ‘EMANIŴEL, EMANIŴEL’

Wrth gofnodi'n fanwl union amgylchiadau genedigaeth Iesu Grist mae Mathew yn cyfeirio darllenwyr ei Efengyl at broffwydoliaeth o eiddo Eseia: “Wele ferch ifanc yn feichiog, a phan esgor ar fab, fe'i geilw'n Immanuel” (Eseia 7:14). Wrth i Mathew ddyfynnu'r proffwyd fe ychwanega air neu ddau sy'n egluro ystyr enw'r plentyn a anwyd ym Methlehem: ‘hynny yw, o'i gyfieithu, “Y mae Duw gyda ni”’ (Mathew 1:23). Bu'r enw a'r ystyr sydd ymhlyg ynddo yn gysur mawr i genedlaethau o gredinwyr o dan bob math o amgylchiadau. Plygu mewn addoliad o flaen yr Emanŵel a wna'r emynydd ym mhennill cyntaf yr emyn hwn.

Ioan yn y bedwaredd efengyl sy'n cofnodi'r geiriau cyfarwydd o eiddo Iesu, “Myfi yw'r bugail da” (Ioan 10:11). Ar ôl gwneud y fath gyhoeddiad ysgytwol fe eglura Iesu, “Y mae'r bugail da yn rhoi ei einioes dros y defaid.” Yna, yn ddiweddarach yn yr un bennod, cyhoedda drachefn mai ef yw'r “bugail da” (Ioan 10:14), gan ychwanegu, “yr wyf yn adnabod fy nefaid, a'm defaid yn f'adnabod i, yn union fel y mae'r Tad yn f'adnabod i, a minnau'n adnabod y Tad. Ac yr wyf yn rhoi fy einioes dros y defaid.” Gorfoleddu yn y ffaith fod yr Un sy'n “Dduw gyda ni” hefyd yn “fugail da” a wna'r emynydd y tro hwn.

Ioan, awdur y bedwaredd efengyl, sy'n rhoi sylfaen i'r hyn a fynegir yn glir ac yn syml ym mhennill tri: ‘Yna llefarodd Iesu wrthynt eto. “Myfi yw goleuni'r byd,” meddai. “Ni bydd neb sy'n fy nghanlyn i byth yn rhodio yn y tywyllwch, ond bydd ganddo oleuni'r bywyd” ’ (Ioan 8:12). Mor sobr o dywyll fyddai'r rhagolygon i'r ddynoliaeth syrthiedig oni bai am yr Un sy'n “Oleuni'r byd”.

Mae'r emyn syml hwn yn cyrraedd ei binael wrth i'r emynydd blygu mewn addoliad o flaen “Meseia Duw”, sef “Eneiniog Duw”. Mae'r pedwar teitl ysgrythurol a ddefnyddir yn yr emyn yn cyhoeddi gwahanol rinweddau'r unig gyfryngwr “rhwng Duw a dynion, y dyn Crist Iesu”. Mae'n weddus, felly, ein bod ninnau wrth fyfyrion ar amrywiol rinweddau ei berson a'i waith yn ymgrymu o'i flaen mewn addoliad teilwng.

Gweddi

Ti'r Emanŵel unigryw ac anghymharol,
plygwn o'th flaen mewn addoliad.
Ti'r Bugail da a roddaist dy einioes drosom,
ymgrymwn ger dy fron.
Ti'r hwn sy'n Oleuni'r byd,
ymguddiwn rhag dy ysblander.
Ti, Feseia Duw – yr Eneiniog –
tyred yn nes atom ac amlyga i ni dy ogoniant.
Hyn a ddeisyfwn yn dy Enw. Amen.

Wayne Hughes